

gångerna tillstyrkte motionen. Det ansågs billigt, att sådan pensionär erhöles 2 fria resor fram och åter samt 2 resor äfvenledes fram och åter mot vanlig truppbiljett årligen. Detta dessmera, som en del högre järnvägsmän som pensionärer åtnjuta fribiljetter för resor å statsbanorna i mycket stor utsträckning. Utskottet af år 1909 gifver så goda skäl för sitt tillstyrkande, att vi torde blott behöfva hänvisa till dess utlåtande, som återfinnes i 1909 års riksdagshandlingar, 8 samlingen, 2 afd. nr 3. På grund af den där anförda motiveringen och hvad vi ofvan anført få vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta, att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes verkställa utredning huruvida och i hvad mån pensionerad järnvägspersonal bör erhålla fribiljetter samt därefter vidtaga de åtgärder hvartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 22 januari 1912.

Oscar Bogren.

Herm. Carlson.

Nr 28.

Af herr **Juhlin**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser rörande abonnemangs- och samtalsafgifter vid telegrafverkets telefonväsen.

Bland statens många affärdrifvande verk intager Telegrafverket med sitt stora telefonnät ett framstående rum. För år 1912 beräknas verket lämna ett öfverskott af Kr. 4.525.000:—. En betydande del af detta öfverskott torde nog härflyta från verkets telefonväsen. Telefon har blifvit ett nästan oundgängligt kommunikationsmedel såväl i stad, som på landsbygd; den har trängt fram till landets mest aflägsna delar och

användes af alla samhällsklasser. Det är därför af stor vikt, att detta kommunikationsmedel icke betungas med så stora utgifter, att dess användande för en större del af landets innebyggare omöjliggöres. Vidkommande landsbygden äro utgifterna för telefonen redan ganska kännbara. Den nu pågående omregleringen synes ha till uppgift att ytterligare skattlägga telefonabonnenterna genom inskränkningar i de fria samtalen. Med den storartade utveckling, som telefonväsendet vunnit, skulle man väl haft rätt att vänta ett alldeles motsatt förfarande. Omregleringen synes gå ut därpå, att fria samtal i regel medgifvas endast mellan abonnenter inom samma centralstation. Att ett sådant förfarande kan leda till uppenbara orimligheter, skall jag visa med ett exempel, som ligger mig nära, och som ingalunda torde vara enastående. Inom min socken finnes 2:ne växelstationer, som lyda under olika centraler. Till den ena växeln har läkare, apotek, veterinär och barnmorska sina ledningar, och för att komma i förbindelse med dessa ofta anlitade personer, måste abonnenter från andra växeln betala 15 öre. Den, som känner förhållandet på landsbygden, vet också, att för allmogen är fördelen af fria samtal mellan kommunens olika tjänstemän och ofvan angifna personer, äfvensom förbindelse med närmast omkringliggande orter, af mycket stor betydelse. De fördelar, som abonnent å rikstelefon åtnjuter däri, att han kommer i förbindelse med mera aflägsna orter af landet, kunna icke uppväga olägenheterna af de skärpta bestämmelserna vidkommande de förut fria samtalen. Då abonnenterna på landsbygden själfva få bygga och underhålla sina ledningar till närmaste växelstation, och afstånden till dessa ofta kunna uppgå till 5 å 10 kilometer samt därtill underhålla växelstationen, hvartill får läggas abonnentsafgiften — i regel 50:— kr. årligen, — så torde man få anse allmogens klagomål inom stora delar af landet öfver Telegrafverkets åtgärder att ytterligare beskatta dem icke vara obefogade. Hvad abonnenter på landsbygden omkring Stockholm vidkommer, så åtnjuta dessa den stora fördelen, att Telegrafverket bygger och underhåller ledningarna till hvarje abonnent, och därtill äro de befriade från afgift inom en rayon på 70 kilometer från Stockholm. Denna fördel åtnjuta de tack vare konkurrensen med Allm. Telefonbolaget. Då Telegrafverket innehar monopol på telefonanläggningarne inom öfriga delar af landet, vill det synas mig, som denna stora förmån äfven borde medföra ett visst ansvar från verkets sida, att icke allt för hänsynslöst exploatera allmänheten, sedan de fått dem i sitt nät. Gifvetvis bör Telegrafverket äga en ganska vidsträckt befogenhet, om verket skall kunna drivas såsom affär, men å andra sidan synes det mig, som

det vore lämpligt att, med den utsträckning och utveckling som Telegrafverkets telefonväsen tagit, allmänhetens intressen äfven blefve tillgodosedda. Då för närvarande ändringar och omregleringar i telefontaxan och bestämmelserna rörande de afgiftsfria samtalen förekomma inom olika delar af landet, synas kraftiga skäl tala för, att denna omreglering kommer att omfatta landet i sin helhet, samt att Riksdagen finge medbestämmanderätt häröfver. Huru eller på hvad sätt en sådan revision lämpligast bör utföras, tilltror jag mig icke att här gifva anvisning på. Det finnes nog flere vägar att välja. En väg vore ju tänkbar genom abonnemangsafgifternas bortfallande och införande af zontariff. Hufvudsaken är, att system, som väljas, verka rättvist för landet i sin helhet, så att det nu rådande missnöjet undanröjes.

På grund af det anförda får jag hemställa,

att Riksdagen ville besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla det Kungl. Maj:t täcktes taga under öfvervägande huruvida, i hvad mån och på hvad sätt ändrade bestämmelser rörande abonnemangs- och samtalsafgifter vid Kungl. Telegrafverkets telefonväsen må vara af behovet påkallade och för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill en sådan utredning kan gifva anledning.

Stockholm den 22 januari 1912.

J. M. Juhlin.